

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre... 8 korona
Félévre... 4 "
Negyedévre... 2 "
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügy.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Tormay Béla.

Gazdasági közéletünk egyik tipikus alakja, nádudvari Tormay Béla nyug. földművelésügyi államtitkár, a M. T. Akadémia és az orsz. közegészségügyi tanács tagja, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának elnöke és mint ilyen az évenként rendeztetni szokott tenyészállatvásárok rendező-bizottságainak elnöke dőlt ki jobb-jainak folyton gyérülő, ritkuló sorai közül.

Ezen működési téren a tenyészállatvásárok rendező-bizottságánál szoktuk meg az ő patriárkális alakját szívesen látni. Szükségünk volt az ő körültekintő, alapos bíráló képzettségére. Az állattenyésztés modern irányai az ő bizonyos tenyésztési konzervativizmusával ennek követelményeivel összhangba hozva eredményezték gyakorta azt az általános megelégedettséget, mely a jury működése: a bírált eredménye, pályadíjak odaítélése, kihirdetése után állattenyésztési szakkörökben megnyilvánult. A formalizmusnak nem volt barátja. A téteményképesség, (tejelő, hús és erőt

kifejtő képesség) jeleinek, jellegzetességeinek gyors és biztos felismerésénél tünt ki az ő gyakorlati jártassága. Ő alapította, jobban mondva szemelte ki a helyét a mostani m. kir. állatorvosi főiskolának s az ő vezetése, irányítása mellett rendeztetek be ott azon iskola tan-, kór- és bonctermei, melyekben az anynyira fontos állatorvosi közszolgálat növendékei alapos kiképzésüket nyerik. Irodalmi téren is szokszor találkoztunk nevével.

Sok hasznos gazdasági ismeretterjesztő füzet és cikksorozat jelent meg tőle Nádudvari úram beszélgetési cím alatt. Puritán, társadalmi érintkezésben azonban mégis kellemes, egyénisége sok szerető, tisztelő barátot szerzett neki.

A temetésen az OMGE. nevében Rubinek Gyula igazgató és Jeszenszky Pál ügyvezetőtitkár s a miniszterium tisztikara vettek részt, míg a vidéki

hivatalok küldöttségileg képviseltették magukat. Temetésén a Magyar Tudományos Akadémia nevében Rátz István dr. tanár levelező tag bucsúzott el.



Tormay Béla. (1839—1907.)

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánihatunk mint a minőket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. szállító magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. sz.
IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kaphat. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Mit hoz a jövő?

Szomorú képeket látunk a jövőben, a munkások jövőjében. A nemzetközi hazátlan szociálisták által elbolondítva, félrevezetve és általuk biztosan fosztogatva minden héten, így tengődik a magyar mezei munkásosztály legtöbbje. A szociálista vezérek soha el nem érhető dolgokat beszélnek, meseországot hirdetnek és a munkásnép hallgat a mesére, elhiszi annak lehetőségét és vakon követi, bőkezűleg fizeti a bolondítókat.

Emez állításunkat igazolja egy értelmes kisgazda, *Hinkó* János kis-zombori lakos levele, melyet az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület elnökéhez, *Dessewffy* Aurél grófhhoz intézett. Az érdekes levél közreadható része a következő:

„Mi kisgazdák is a tömörülés mulhatlan és feltétlen szükségét látjuk, mert csak itt a mi határunkban a szocializmus ily rövid idő alatt oly veszedelmes tetőpontját érte el, hogy a vagyont és emberéletet is fenyegette. Nálunk történt az, hogy a szociálisták a főutcán minden ház ablakát, ajtaját, kerítését porrá zúzták, sőt a tulajdonost inzultálták, ha elcsíphették. Nálunk történt az, hogy a búzát, ha kat. holdanként 15, sőt 18 mm.-t adott is, feléből sem vágták és így uradalmaink kénytelenek voltak csángókat és rusznyákokat hozni, mi pedig kisbirtokosok, mi kis erőnkkel csak augusztusban takarhattunk fel, dacára annak, hogy június 27-én kezdtük a buzavágást és csak augusztus 20-án csépeztünk egymás kiségetésével azt, ami még a három heti esőzés dudváit közül maradt.

Nálunk történt, hogy *Gerliczy* Ferenc báró és *Prónay* Aladár nagybirtokosok *gabonaterményét felgyújtották*, sőt még a kisgazdákat, szegény özvegyeket sem kímélték és határunk mintegy ötödrészen termelt biztosítatlan gabonarakomány-telepet gyújtottak föl, úgy, hogy néhány óra alatt 40,000 koronára becsült kárt okoztak. Útját állták az utcán kocsin vonuló gazdáknak és sokat megvertek. A nyáron teljes tétlenségben hűsöltek, hogy csak a gazdaságokat megbuktathassák. És ime hová jutottunk? A jó Isten bő áldását mi alig használtuk, ők pedig a nélkül maradtak, most éhesen tovább lázonganak.“

Ez a levél ékebben beszél, mint a legszebb költemény, mert nem hazugságokat halmoz össze szép szavakban, hanem tiszta igazságot, szomorú jelent fest egyszerű, keresetlen mondással. Így állunk tehát. Eddig jutottunk. A krajcáros és más szociálista lapok mételye

beleevődött a magyar nemzet testébe és marja, rágja ezt a dicső, ezeréves nemzetet. Alól kezdte a munkásosztálynál a gonosz, mert tudja, hogy a legmagasabb szentegyházat is az alapkövek tartják.

Vigyázzatok magyar mezőgazdasági munkások, vigyázzatok édes testvéreim, mert a nemzetközi bolondítók nem a ti javatokat segítik elő, mikor saját testvéreitek, gazdatársaitok ellen izgatnak, bujtogatnak, hanem zavarost csinálnak és vígan halásznak benne — a magyarság kárára.

Gondolkozatok és szivetek, eszetek szerint cselekedjetez után, mert különben nem tudhatjuk, hogy mit hoz a jövő? ...

Székely Baka.

A delegációk.

Úgy a magyar, mint az osztrák delegáció az ünnepek után a múlt hét végén kezdte meg újra tanácskozásait s e hét elején be is fejeződött az Ő Felsége által adott udvari ebéddel.

A magyar delegáció érdemleges ülést ugyan nem tartott, hanem ez ünnepek előtt hozott határozatait tartotta fenn és végső szövegezésében is elfogadta.

Az osztrák delegációnak a katonai szállítások ügyével foglalkozó albizottsága az alábbi határozati javaslatot fogadta el:

A delegáció határozza el, hogy:

abban a meggyőződésben, hogy a delegáció nincs abban a helyzetben, hogy a hadseregszállítások dolgában kötött megegyezést olyan megállapodásnak tekintse, mely az osztrák termelés érdekeit kielégítő módon megvédi;

továbbá annak tekintetbevételével, hogy a megegyezés két legfontosabb pontjában (kompenzációk és munkabérek) a hadvezetőség s a magyar és az osztrák kormányok nézetei ellenkeznek;

végül annak mérlegelésével, hogy a delegáció az eddigi tárgyalásokból és a minisztériumoknak a bizottság elé terjesztett irataiból azt a meggyőződést szerezte, hogy a kérdés világos, végleges rendezése sürgős szükség:

felszólítja a hadügyminisztériumot, hogy a szállítások kérdésében csináljon rendet: és pedig

1. Készítsenek el összes számítást, hogy megállapítható legyen, hogy az osztrák állam a hadseregszállításokból ipari és mezőgazdasági téren a kvóta arányában részesedik-e vagy nem.

2. Tudomásul vesszük, hogy a katonai műszaki üzemek munkabéreit az ipari szállítások kvótájába nem számítják bele, de szükségesnek tartjuk, hogy a megegyezés szövegébe erre nézve határozott intézkedés kerüljön.

3. Az osztrák földművelésügyi minisztériumban új



A MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám

Borértékesítő-osztályt

szervezett, mely a bortermelő gazdaközönség szolgálatára áll.

— Kiterjedt összeköttetések a bel- és külföldi vevőkkel. —

Hűen mintázott ajánlatok kéretnek.



ügyszályt kell szervezni, melynek kötelessége lesz, hogy minden alkalmas eszközzel az osztrák mezőgazdaság kvótaszerű részesedését a hadseregszállításokban biztosítsa.

Mindebbe a magyar törvényhozásnak és kormánynak is van beleszólása, mert a hadseregszállítások ügyét megbolygatni nem lehet és nem is szabad.

Engedményekről tehát szó sem lehet, mert hiszen úgy is eleget áldoz Magyarország a közös hadsereg céljaira.

Amagyar delegáció záróülését kedden tartotta meg *Zichy* Tivadar gróf elnöklete alatt. *Okolicsányi* László előadó az egyeztető bizottság nevében bejelentette, hogy a magyar és osztrák delegációnak a költségvetésre vonatkozó határozatai megegyeznek.

Elhatározták ezután, hogy a delegációk iratait és naplóját ezúttal az elnök útján közlik az országgyűléssel, a költségvetési határozatokat pedig a miniszterelnök útján. *Zichy* Tivadar gróf elnök záróbeszédével és *Burián* báró közös pénzügyminiszter a király megbízásából ő felsége elismerését és köszönetét tolmácsolta a magyar delegációnak hazafias és buzgó működéséért. A bezárás alkalmából fényes udvari ebédet adott a király.



Rökk Szilárd.

Tanítók Rökk Szilárd-émlékünnep.

— Képpel. —

Tizenkilenc évvel ezelőtt halt meg Budapestnek egyik legkiválóbb polgára: *Rökk* Szilárd. Vagyonából tudvalevően háromszázezer koronát érdemes tanítók jutalmazására hagyományozott, amit a tanítóság azzal hálál meg, hogy évente a halálozás napján emlékűnnepet rendez a kiváló barát emlékére.

A Magyar Tanítók Otthona vasárnap tartotta meg ezt az ünnepet az újjáélesztés közgyűlési termében nagy és diszes közönség jelenlétében. Az ünnepet *Barcza* Albin, az Otthon elnöke nyitotta meg. Majd *Rákos* István tanár szép emlékbeszédet mondott *Rökk* Szilárdról. A közönség zajos tapsal jutalmazta a szép beszédet.

Ezután a daloskör előadta Mozartnak „Isten dicsősége” című dalát, amely után *Prohászka* Ottokár dr. püspök lelkes éljenzéstől kísérve, poétikus beszédben dicsőítette az ember-szeretet és humanizmus kiváló alakjait, akik között a legelső helyen állt *Rökk* Szilárd. Ő fényes példát adott nagy alapítványokkal az utódoknak és megmutatta a magyar tanítóknak azt az utat, amelyen a nemzet fentartása érdekében haladniuk kell. A közönség tapsokkal fogadta a szép beszédet, mely után az ünnepség véget ért.

E szép ünnepség alkalmából bemutatjuk néhai *Rökk* Szilárd arcképét is.

Kossuth Ferenc a fiumei anyakönyvekről.

A fiumei olaszok tüntetést rendeztek egy újabb miniszteri rendelet ellen, melyben arról volt szó, hogy az anyakönyvekben a magyarul jelentkezőket magyarul kell beírni és a kivonatokat a fél kíván-

ságához képest magyarul kiállítani. A milánói *Corriere de la Sera* bécsi tudósítója levelet kapott Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztertől arról a konfliktusról, amely a fiumei városi tanács és a magyar kormány között az anyakönyvvezetés körül támadt. Kossuth a többek közt a következőket írja:

A magyar kormány egyáltalán nem Fiume ellen tett intézkedéseket, sőt éppen ellenkezőleg nem is lehetséges az autonómiát és az olasz nyelv jogait jobban

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

SZÖVETKEZETE

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: **BUDAFOKON.**

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKET.** Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetség tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

tiszteletben tartani, mint ahogy azt a magyar kormány teszi. A magyar kormány Fiumében elrendelte a különböző nemzetiségű lakosok kérésére, hogy az anyakönyvvezetés magyar és olasz nyelven történjék. Eddigéle ugyanis még a magyarajkú honpolgárok anyakönyveit is törvény ellenére kizárólag olaszul vezették. Az elmondottakból világosan kiderül, hogy a magyar kormány sem Fiume városa, sem az olasz lakosság ellen nem rendelt el olyan intézkedést, amely meglévő jogokat sértene.

A marokkói kérdés.

Raisulit megverték.

A marokkói viszályok egy újabb fordulathoz jutottak. A marokkói veszedelmet egy véres csata mulasztotta el, amelyben a szultán seregei Raisulit, a felkelő törzsek vezérét tönkre silányították. Erről az ütközetről ma részletes jelentések érkeztek. Az ütközet színhelye Zinat vára és környéke volt. E várba vonult ugyanis seregével Raisuli, de a szultánnak jó ágyukkal felszerelt csapatai egy-kettőre bevették a várat. Raisuli menekül, a béke helyreáll Marokkóban s Európa ismét megkönnyebbülten lélegzik fel.

Tangeri jelentés a csatáról.

A csata megtörtént és a szultán csapatai győztek. Raisuli vára romokban hever s maga a fölkelő vezér a hegyek közé menekült. A szultán csapatai reggel kezdték meg a támadást a vár ellen és csakhamar élénk harc fejlődött ki. A kormánycsapatok elégették az összes falvakat, amelyekben Raisuli hívei laknak és a láng meg a füst egészen Tangerig volt látható.

A támadás azzal kezdődött, hogy a szultán tüzérsége élénk bombázást kezdett Raisuli vára ellen. Mindjárt a harc elején megsebesült a szultán hadseregének vezére, nyakába golyó furódott és a tábornok lebukott lováról. A hadvezér a következő pillanatban újra talpon volt, saját kezével kivette a golyót a sebéből s ezekkel a szavakkal: „Ez a golyó fogja megölni Raisulit!” újra lovára pattant és embereit ostromra vezette. Raisuli úgy akart magán segíteni, hogy ezer darab szarvasmarhát kikergetett a várából, azt remélve, hogy a szultán katonái abba hagyják a támadást és a szarvasmarhák összefogdosásával fognak törődni, de a felkelő vezérek ez a reménye nem ment teljesedésbe. A szultán csapatai bevették a várat, de a keresett madár kirepült belőle. Raisuli még tegnapelőtt este a láma-törzs vezérével és háromszázötven harcosával kimenekült a várból s a hegyek közé vonult vissza. A láma-törzs másfél napi járásra lakik a vártól s a szultán hadvezére nagyobb haderőt küldött ki e törzs üldözésére.

A veszteség mind a két részen aránylag csekély, a szultán emberei közül négyen estek s nyolcan megsebesültek, a felkelő seregből kilencen estek el. A szultán hadseregének most az a legfőbb feladata, hogy a láma-törzset utolérje és megverje, mert különben Tanger helyzete nagyon veszedelmesre fordulhat.



A góbé a gazdaságban.
(Humoros gazdasági tárcák.) Postaköltséggel együtt 2 K. küldi.
Péterfy Tamás Budapest, IX., Kőtelek

≡ A „Független Ujság” olvasói félárban kapják.

Postai díjjal együtt 1 koronáért!

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Tanácsok fogyasztó szövetkezetek szervezésénél.

Fogyasztó és értékesítő szövetkezetek alakításánál fontos annak hangsúlyozása, hogy a szövetkezet csakis tagoknak adhat el. Mert ha nem tag is vásárolhat a szövetkezeti boltban, akkor nem fog akadni ember, aki üzletrészt írjon alá. Sőt azok is kilépnek, kik tagjai a szövetkezetnek. Csak nem kockáztatja senki a pénzét, ha anélkül is részesülhet a szövetkezet nyújtotta előnyökben! A rendkívüli forgalommal szemben tehát, mely pedig tetemes árúkészletet igényel, az alaptőke csekély marad s — kellő forgótőke híján — a szövetkezet árúkészletét ismét csak hitel útján lenne kénytelen beszerezni. Ettől eltekintve, a szövetkezet elveszti az 1880. évi LX. t.-cikk által biztosított 6%-ig terjedő adómentességet, továbbá üzleti könyvei is bélyegkötelessé válnak, melyek egyébként az 1869: XVI. törvény-cikk 5. §-a, valamint a bélyeg- és illetékszabályzat 89. díjtétel XII. C) pontja értelmében bélyegmentesek. De különben is kívánatos, hogy a szövetkezeti eszme magasabb célja is érvényre jusson s hogy még a leg-egyszerűbben gondolkodó ember is tudatára jöjjön annak, hogy éppen és csakis a szövetkezés által részesülhet a kedvezményben. Végül igazságosnak sem mondható az, ha a tagok vagyonuk egy részét kockáztatják azért, hogy másoknak, akik ezen anyagi felelősség alól kibújnak, ugyanoly előnyöket biztosítsanak, mint a milyeneket maguk is élveznek. Azt az ellenvetést szokták tenni, hogy ha az alapszabályok szigorúan betartatnak, a szövetkezet nem csinál elég forgalmat s így költségeit nem tudja fedezni. Ez téves fölfogás. Vagy jó a szövetkezet, vagy rossz. Ha jó, akkor a községbeli lakosok beiratkoznak tagul akkor is, ha ez némi áldozattal jár. Ha pedig rossz és nem nyújt előnyt senkinek, akkor még a tagok sem fognak ott vásárolni. Ily szövetkezetnek létjogosultsága sincs.

Az az érv sem áll helyt, hogy a tagokat a kockázattól a nagyobb osztalék kárpótolja. Ily álláspontra helyezkednie annak, aki a szövetkezeti eszmétől át van hatva, nem szabad, mert ezzel lesülyesztí a magasabb célokért küzdő szövetkezetet egy tisztán nyerészkedésre alapított részvénytársaság színvonalára. Pedig célunk nemcsak az, hogy a tagok anyagi javát előmozdítsuk, hanem, hogy bennük az összetartozandóság érzetét felköltsük. A jövő nagy társadalmi átalakulásának iskolája a szövetkezet, de csak úgy, ha nem vetkőzik ki lényegéből és erkölcsi hivatását betölti.

Óvakodni kell azonban a népből túlvértes reményeket ébreszteni. Eleintén elégedjék meg azzal, hogy megszabadul zsarnokaitól, a kisszatócsoktól, jóminőségű portékát kap s a mértékben sem szedik rá. Kezdetnek már ez is óriási vívmány. Amily mértékben erősödik a szövetkezet, épp oly mértékben szaporodnak azon kedvezmények is, melyeket tagjainak úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben nyújtani képes. Végül nem ajánlhatjuk elég melegen az intézők figyelmébe, hogy a népet a szövetkezeti eszmében rejlő erkölcsi szempontokra is figyelmeztessék. A mai korban, midőn mindenki csak magának él, csak a saját hasznát lesi, különös fontossággal bír az, hogy a keresztény felebaráti szeretetet, az együttérzést s a kölcsönösség ápolását, mint a szövetkezet erkölcsi céljait tüntessük föl.

A mosonmegyei tejszövetkezetek. A magyaróvári szarvasmarhatenyésztési egyesület, melynek egyik főcélja tejszövetkezetek alakítása és azok üzemének irányítása, most teszi közzé tejszövetkezeteinek a lefolyt évben folytatott munkálkodásáról szóló jelentést. Az egyesület kötelékébe legutóbb 20 szövetkezett tartozott. E szövetkezetek tagjai közül 1952 gazda 3.767,355 liter tejet szállított be, ami a múlt évihez képest több mint 200,000 literrel kevesebb. Ez azonban magyarozatát találja ez előző évek gyöngye takarmánytermésében, melynek szükségszerű következménye volt az állatlétszám csökkenése. A beszállított tej minőségét jellemzi, hogy a szövetkezeteknél az átlagos vajhozam 100 liter tej után 4.186 kg. volt. Legjobb eredményt a tarcsai szövetkezet érte el 4.64 kg. átlagos hozamot. A beszállított tejet a szövetkezetek túlnyomó részben vaj- és sajt alakjában értékesítette. A literenkinti tiszta értékesítési ár 12.68 fillér volt. Az emelkedés itt az előző évihez képest 0.28 fillért tesz ki. A vaj kilogrammja helyben 2.50 koronás áron kelt. Az összes szövetkezetek bevétele a múlt év folyamán 438,276 korona 64 fillérre rugott.

Gazdasági fogyasztó és értékesítő szövetkezet. A szatmárvármegyei gazdasági egyesület fogyasztási és értékesítő szövetkezetet alakított, amely néhány havi fennállása óta nemcsak a gazdák szükségletét látja el olcsó és jóminőségű gazdasági cikkekkel, nemcsak a katonai szállításokat eszközli, de a vidéki kisgazdákkal való szorosabb kapcsolat céljából oly fiókok szervezését is megkezdte, melyek útján a szövetkezeti beszerzés és értékesítés legkülönbözőbb ágait is felkarolhatja. A földművelésügyi miniszter most az egyesület szervezési költségeinek részben való fedezésére 2400 koronát, egy raktár berendezésére pedig 2000 koronát, összesen 4400 korona államsegélyt engedélyezett.

Tejszövetkezetek a székelyek közt. A székelyföldi kirendeltség most tett jelentést a földművelésügyi miniszternek a székely tejszövetkezetekről. Eszerint az olcsó árú lefolyzott tej erősen megjavította a szegényebb népréteg táplálkozását. A tej értékesítése útján eddig nem ismert pénzjövedelem jön a községekbe. A legtöbb szövetkezet működése területén az állatállomány erősen szaporodik. Sehol sem fordul elő az, hogy a gazdák a tej eladása miatt a háznép tejfogyasztását megszorítsák. Az általános hatás az, hogy a tejgazdálkodás folytán több a trágya, több szükség van a mesterséges takarmányra és a nép ennek folytán meglehetősen gyorsan jobb és jövedelmezőbb gazdasági üzemre tér át.



• MI UJSÁG? •

A király a Ráth-múzeumban. A király kedden délebban egy órakor megtekintette az Országos Ráth György Múzeumot a Városligeti fasorban.

Fejedelmi vendégek a Tátrában. *Izabella* királyi hercegnő gyermekeivel, Alisz, Gabriella és Izabella hercegnőkkel és Albrecht herceggel, valamint tizenhat tagból álló kíséretével szombaton este különvonaton Tátralomnicra érkezett. A hercegi család öt hétig marad Tátralomnicon.

A perzsa sah meghalt. Mint Teheránból írják, a sah 9-én éjjel 11 órakor meghalt. A sah arcképét és életrajzát legközelebbi számunkban hozzuk.

Katonaság egy 48-as honvéd temetésén. Székelyudvarhelyen idősb Solymossy Lajos nyugalmazott városi tanácsos, 48-as honvédhadnagy, nyolcvanéves korában meghalt. Temetése alkalmával a helyben állomásozó 82-ik gyalogezred egyik zászlóalja is kivonult az őrnagy vezetésével.

Az erdélyi szászok püspöke. A hivatalos lap közzétette a királynak azt a kéziratát, amelylyel Teutsch Frigyes dr. nagyszebeni luteránus papnak a Magyarország erdélyi részeiben levő ágostai hitvallású evangélikus országos egyház püspökévé történt megválasztását, a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megerősíti.

Királysértő cipészegéd. A rendőrség hétfőn királysértés és lopás miatt letartóztatta Szmetanovics Mihály huszonegyéves cipészegédet. Szmetanovics a Telekitéren egy pokrócot lopott, de észrevették és a menekülő tolvajt üldözőbe fogták. Hosszas hajszá után sikerült elfogni. A tolvaj elkeseredetten védekezett, rugott, harapott, úgy hogy meg kellett kötözni. Szmetanovics ekkor oly leirhatatlan káromkodásban tört ki a király személyének bevonásával, hogy királysértés miatt is megindították ellene az eljárást.

Az orosz trónörökös első egyenruhája. Pétervárról jön a hír, hogy *Alexej* Nikolajevics trónörökös nagyherceg megkapta első egyenruháját és első kardját. A kis trónörökös ugyan még csak két éves és öt hónapos, de már is több előkelő katonai méltósága van. Így születése óta a cári birodalom összes kozákjainak hetmanja s azonkívül még a finn gárda-ezrednek, egy litvániai gyalog-ezrednek, egy szibériai lövész-ezrednek és egy tűzér-ütegnek parancsnoka. A finn-ezred tisztjei

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2½-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK, SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók



a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynökségénél
BUDAPEST, V. ker., Váci-körut 32. szám.



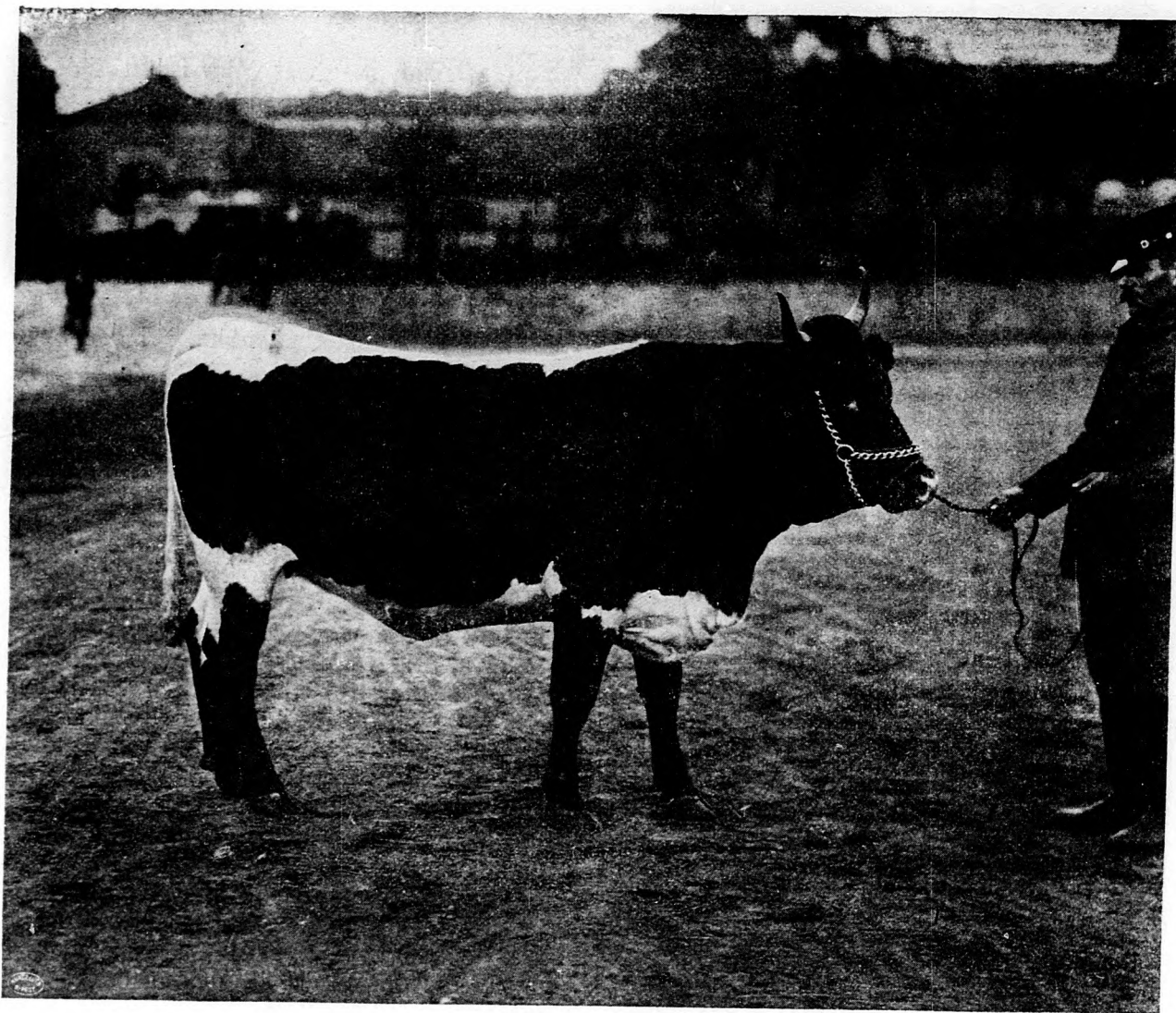
Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk

most egy szabályszerű egyenruhát csináltattak a kis trónörökös számára, akinek egy tisztekből álló küldöttség most adta át az egyenruhát, a hozzávaló kis karddal együtt.

Elfogott tolvajbanda. A rendőrség veszedelmes tolvajbandát tett ártalmatlanná. A bandát három suhanc alakította és a tolvajok kizárólag kirakatfosztásokkal foglalkoztak. A banda tagjai Mayer József 17 éves könyvkötő-segéd, Pál János 16 éves napszámos, és Kádár István 16 éves betűszedő, akik nagy halomban hordták a kirakatokból lopott holmit Koos József 47 éves házmesterhez, akinek a Tömő-utca 18. számú lakásán a lopott holmiból egész raktárt találtak. A

dékoznak átalakítani. Ebből az alkalomból Metianu János, a nagyszabeni görög keleti érsek, metropolita felhívást intéz hivatalos lapjában az erdélyi románokhoz, melyben támogatásra szólítja fel őket. Bizony semmi szükség a román gimnáziumra Magyarországon. Hiszen állami hivatalt csakis magyarul tudó ember kaphat, tehát céltalan valami az a törekvés.

Fölösztatott földmunkás szakcsoport. A belügyminiszter által az egyesületek ügykezelésének megvizsgálására elrendelt vizsgálat Nagykanizsán arra az eredményre vezetett, hogy az alispán a földmunkások szövetsége nagykanizsai szakcsoportjának működését fel függesztette. Deák Péter rendőrfőkapitány megjelent a



Előhasi üsző. Kiállították: **Brassómezei kispagdák.** Aranyéremmel kitüntetve.

tolvajok másik orgazdája. Steinhoffer Julia 26 éves rendőri felügyelett alatt álló nő, aki segédkezett a lopott holmik értékesítésében. A rendőrség úgy a tolvajokat mint az orgazdákat letartóztatta.

A francia aranypénzek. A francia hivatalos lap a pénzügyminisztérium rendeletét közli, amelynek értelmében a kamara által elfogadott azon határozat folytán, hogy a francia arany- és ezüstpénzek szélén olvasható ezen felírás: *Dieu protege la France!* (Isten védelmezze Franciaországot!): ne alkalmaztassék többé, a húszfrankos aranypénzek ezen felírás lesz: *Liberté, Egalité, Faternité!* (Szabadság, egyenlőség, testvériség!)

Uj román főgimnázium. Az erdélyrészi románságnak eddig egy gimnáziuma volt Brassóban. Most a románok a brádi négyosztályú gimnáziumot társadalmi úton, közadakozásból nyolcosztályú gimnáziummá szán-

szakszervezet helyiségében és az összes könyveket és pénzkészletet lefoglalta. Az intézkedésének az az oka, hogy az egyesület vezetésében többrendbeli szabálytalanság fordult elő, sőt alapszabályellenes dolgok is történtek ott. A szakszervezet az alispáni rendelkezés ellen a miniszterhez fordult orvoslásért. Az egyesületnek több mint 300 tagja van.

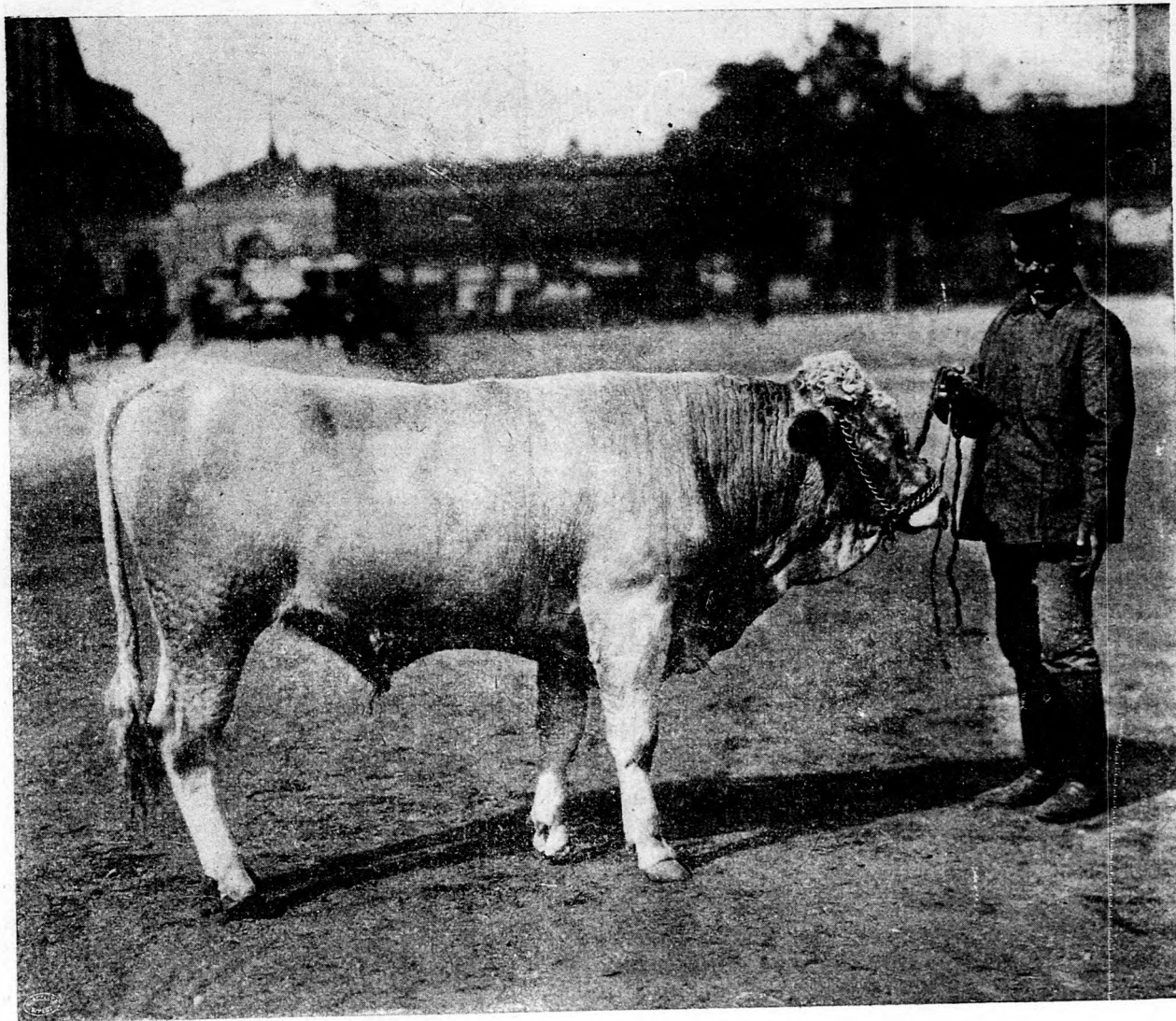
Az örült ember merénylete. Hartvig János sütőmunkás, akinek nagy része van a délvidéki szocialista mozgalomban, mint temesvári hír hozza, azon való elkeseredésében, hogy felesége, aki tőle elváltan él Lugoson, nem akart hozzá visszatérni, Lugosra utazott és meglátogatta családját. A szerencsétlen emberen örültségi roham tört ki és heves szóváltás után revolvért rántott és feleségére, anyósára és fiára lőtt. Mindhárom súlyosan megsebesültek. Hartvig azután agyon-

lőtte magát. Az intelligens és népszerű munkás szerencsétlensége nagy részvételt tölti el a délvidéki munkásokat.

A köpenicki kapitány. A derék suszter fölött a világ még korántsem tért napirendre. Németországban népszerűbb, mint valaha: börtönébe az érző szívű hölgyek özönével küldik a virágot, a cukorkákat. Nevét minden lehető és lehetetlen formában megörökítik. Most egy svájci szivargyáros emelt emléket neki azzal, hogy egy újfajta szivart elkeresztelt „Köpenicki kapitány“-nak. Annál érdekesebb a dolog, mert ez a szivargyáros szállítja a német császárnak a „nagy“ szivarokat. A svájci ujságok, amelyek ezt a hírt megírták,

Elfogott kivándorlási ügynök. A baranyamegyei Mecsekszabolcs községben letartóztatták Stachel Máttyás dorthmundi illetőségű kivándorlási ügynököt, aki mint aacheni hajótársaság megbízottja kivándorlásra csábította a pécsvidéki bányászokat. A pécsi járás főszolgabírája két havi fogházra és száz korona pénzbüntetésre ítélte a kivándorlási ügynököt.

Felrobbantott amerikai bank. Philadelfiában a First National Bankban megjelent egy férfi és az intézet elnökétől 5000 dollárt kért. A bankigazgatónak gyanús volt az ismeretlen férfi viselkedése és azért telefonozott a rendőrségre és segítséget kért. Közben az illető a



Fiatál szimmentháli bika, kiállította: Gross Sándor. Diszoklevéllel kitüntetve.

azt is tudják, hogy a német császár éppenséggel nem neheztelt meg a szivargyáros ötletéért, sőt ellenkezőleg, kétszáz dobozzal rendelt az új szivarból.

Petróleumrobbanás a tengeren. A Krisztília és Bergen közt közlekedő „Windholm“ nevű gőzösön útközben petróleumrobbanás következtében tűz támadt, a mely igen gyorsan terjedt. Az erős viharban minden oltási kísérlet hiábavalónak mutatkozott. Több tengeri betegségben szenvedő utas félmertelenül támolygott a fedélzetre. Az utasok közül négy elégett, vagy megfúlt, a többiek pedig elkészültek a rettenetes halálra. Egy utas megőrült, egy másik utas a tengerbe ugrott és megfúlt. A kapitány teljes gőzt adott a hajónak és szerencsére sikerült homokos talajra érnie, mire a még élő utasokat megmentették. A hajó rakományával együtt teljesen leégett.

bank pénztárnokához fordult és tőle kérte az 5000 dollárt. A pénztárnok felszólított, hogy váarakozzék s ekkor az ismeretlen férfi egy bombát hajított a pénztárhelyiségbe, a mely irtózatos dörrenéssel szétrobbant. A robbanás megölte a pénztárnokot, két hivatalnok halálosan és néhányan többé-kevésbé súlyosan sebesültek meg. A merénylőt is darabokra szaggatta a bomba és a bank épülete kigyulladt. A vizsgálat csak annyit derített ki, hogy a tettest Williamsnak hívják, ruházata szegényes és toprongyos volt. A First National Bank egyike Philadelfia legnagyobb pénzügyintézeteinek, amelyben negyven millió dollár letétet őriznek.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Magyar tenyészállatok a bukaresti kiállításon.

Bukarestben a folyó évben rendezett kiállításon igen sok szép magyar marhát állítottak ki, melyek a román érdekelt körök osztatlan tetszésével és elismerésével találkoztak. A román király, továbbá Lahovary földművelésügyi miniszter, nemkülönben a koronauradalmak igazgatói e kiállítást ismételtén megtekintették, az egyes tenyésztési ágak felől behatóan érdeklődtek és a kiállított gazdag gyűjteményről a legteljesebb elismerés hangján nyilatkoztak. De a román állattenyésztők és mezőgazdák is nagy számban keresték fel kiállításunkat és bár ezidőszerint feles tenyészállatainak kivételére a román sajátos földművelési viszonyok folytán nem igen számíthatunk, az elért fényes erkölcsi siker a jövőre nézve felette biztatónak mondható.

A díjazott állatok közül bemutatjuk *Gross Sándor bikáját* és a *Brassói kisgazdák előhasi üszőjét*.

Kerti gyepterágyázása.

Szép kerti gyepterágyázás és pázsit létesítésénél és fentartásánál nemcsak a fűfélék fontosak, melyek a gyepterágyázást alkotják, hanem elhatározó az is, hogy miként gondoztatik és mivel trágyáztatik az.

Egy hírneves kertész szerint a pázsit trágyázásánál kivált a következők jöhetnek számításba.

1. a legalább is 3 esztendő, jól kezelt komposzt, mert ebben dudvamagvak csírázó állapotban már rendszerint nem foglaltatnak. A komposztot egyenletesen kell elteríteni:

2. a korom, melyet nemkülönben lehető egyenletesen kell felszórni, legcélszerűbben a hótakaróra, hogy ennek olvadáskor a korom egyformán juthasson a gyepterágyázás közé. Ha a korom közé hamu is kevertetik, annál jobb;

3. a trágyalé, melyet az imént jelzett okból szintén legcélszerűbb a hótakarón egyenletesen felöntözni;

4. ha mindezen trágyázó anyagok rendelkezésre nem állnának, vagy mennyiségükben elégtelenek volnának, ugyancsak téli időben igénybe vehető a gyepterágyázására egy-egy árra 4–5 kg. Thomas-salak és kainit, amit hasonlóképen egyenletesen kell felszórni. Ha még kikeletkor egy ár-ra egy kg. elaprozott chilisalétromot is ráviszünk s ezt 4 hetenkint tavasz és nyár folyamán megismételjük, egyben pedig a pázsit kellő nyírásáról és öntözéséről gondoskodunk, úgy kifogástalan szépségű gyepterágyázást érhetünk el, mely be a tél végéig örvendeztetni a szemet.

Szobai növények télen. A szobában és télikertben ilyenkor mentül több virágdisztről kellene gondoskodni, ami annak, aki szereti a virágot, nem is olyan nehéz. A kertész ma már azon a fokon áll, hogy aránylag olcsón tudja előállítani télvíz idején is a legszebb nyíló virágokat. Ha a szobánkat átlag 11–13° C. fokon tartjuk, fagyos éjjeleken pedig nem engedjük a hőmérsékletet a 10 C. fokon alá szállani, gondosan, óvatosan öntözünk s a növényeket megfelelő, világos szabadhelyre állíthatjuk, nem lehet panaszunk a virágainkra. Cyclamenek, Primulák, római jácintok, narciszok, korai cineráriák, freesziák, pompás azaleák, mint a Deutsche Perle, Narcisiflora, Fielder s White már kis hőmér-





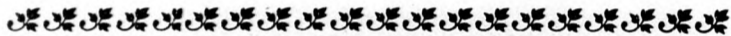
A beszélő madár.

sékletnél is szépen virítanak. A melegházból pedig a szobába kerülhetnek a begoniák legpompásabbika, a Gloire de Loreine s a de Sceaux az Euphorbia Jaquiniae flora, a Poinsettia pulcherrima, csinos Justiciák és a leveles növények közül a pompás Crotonok és Dra-caenák.

Ime egy sereg növény, amely január hó első felében elegáns szobadísz képezhet. Ha valakinek kedve tartja a karácsonyi rózsát, a csillagos télüket és májfüvet cserepekben elültetve nagyon könnyen virágoztathatja a szobában december közepétől február végéig. Tessék megpróbálni, nem valami nehéz.

Dudvák ellen küzdeni télen is lehet annyiban, hogy az ember a rostaaljat, triór-hulladékot — ha csak lehet — nem adja a baromfinak éleségül, vagy ha igen, hát darálva, főzve, mert ez esetben ép szemek nem igen kerülhetnek a trágyával a talajba, hogy ott aztán a gaz növényeket szaporítsák. Ezt kerülendő megfontolást igényel pl. a gázos szénamurvának felszórása is, kaszálók, legelők kopott részeire, úgy nemkülönben a gyommagvaknak a komposztba keverése is, hol hosszasan tarthatják csirázó képességüket. Legbiztosabban semmisül meg természetesen a dudvák, gyomok, gázok magva égetés útján s így hamujuk trágyázásra megmenthető; megsemmisültek e magvak akkor is, ha mélyen a földbe ássuk. Több év leteltével ekkor is trágyát adhatnak.

A „Független Ujság“-ra mielőbb fizessünk elő, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.



„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság

resiczai mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.



Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekefej.
Porvédő kerek.
Aczél gerendely.

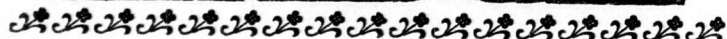
Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmányok még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmívelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.



• MULATTATÓ •

A cigányvíz.

— Cigánymese jó gyermekeknek. —

Szép volt Cigányország. Jó volt Cigányország. Még a vize is különb volt, mint a többi országé. Egyik kútban hideg víz volt. Abból ittak. A másik kútban meleg víz volt. Abból fürdőt csináltak.

Aztán a folyók is úgy voltak beosztva szépséges Cigányországban, hogy az egyik hideg vala, a másik meg meleg vala. Így aztán könnyű vala fürödni a cigányoknak. Egyik folyóból ittak, mert hideg volt. A másik folyóban fürödtek, mert meleg volt.

Éz a boldog hideg-meleg víz özönlése tartott sokáig-sokáig, Cigányország feloszlásáig. Csakhogy Cigányországot nem a cigányok osztották fel, tehát a cigányok szakadtak el a drága hideg-meleg víztől, mert az ellenség maradt szép Cigányországban, az ellenség élvezte szépen felosztva, veszekedés nélkül a hideg-meleg forrásokat.

Lódító dádé vala, aki a világgá ment cigányok között leghamarabb felismerte a fürdés hiányát. Mindent hazudott **Lódító**, csakhogy a cigányok fürödjének.

Amint vándoroltak a világban, minden folyó vizét legelőször **Lódító** tapintotta meg. És rámondotta nagy bölcsen:

— Cigányvíz!

Uccu neki! Szaladtak a cigányok, mert azt gondolták, hogy a cigányvíz csak meleg lehet, amilyenben otthon szépséges Cigányországban fürödtek. Pedig **Lódító** minden hideg folyót cigányvíznek nevezett, csakhogy a cigányok ismét fürödjének, mert a nemfürdés miatt máris cigánybűnbe estek, igen piszkosak lettek.

Sok folyón átkeltek a cigányok, ahol mind megfürödtek a **Lódító** biztatására. Hanem azt a hideg vizet jól megjegyezte ám minden cigány. Ahol egyszer részesült a hideg folyóvízben, oda többé még aranyért se bujt volna bele. A sok folyóból kifogytak végre. Mikor visszafelé jöttek, már hasztalan jósolta az öreg **Lódító**, hogy **cigányvíz**.

Rámondották a cigányok:

— Azt már kóstoltuk.

Sokszor megpróbálta **Lódító**. Valahányszor folyóhoz értek, mindig elmondá, hogy **cigányvíz!**

Hanem a mórék visszaemlékeztek arra, ahol egyszer jártak. Es felelték csendesesen:

— Azt már kóstoltuk!

Igy kóstolgatták végig a Tiszát, Dunát, Marost és a többi magyar folyót, sok ezer patakot, amíg végre kifogytak a folyóból, patakából. Valamennyit ismerték.

Nem is fürödtek meg többé, vagy csak igen ritkán. Ezért aztán **Lódító** elhagyta az ő kedves nemzetségét. Azt mondá, hogy ilyen tisztátlan népséggel nem élhet. Elszakadt a cigánykaravántól, letelepedett egy kis falu-végére és teknőfaragásból, kosárkötésből éldegélt.

Hat napig kosarat font **Lódító**, a hetediken vásárba vitte és eladta. Aztán ismét hat napig teknőket faragott puha juharfából, a hetedik napon vásárba vitte és eladta.

Feleséget is vett, hogy az ebédet megfőzze neki. Az asszony takarékos vala. A kosarak és teknők árából mindig félrerakott egy keveset.

Kérdezte **Lódító**:

— Minek az a félrerakás?

Azt mondja az asszony:

— Püspököt neveltetek a fiamból.

Hát csakugyan taníttatta a fiát *Lóditó*. Tanult sokat a kis fiú, de még a soknál is többet. Mindenki azt mondotta, hogy *lesz valami* a gyerekből. Az édes anyjának tetszett a dicséret, hanem azt már nem szerette, hogy a fiáról olyan furcsán jóslgattak. No, mert nem mondották meg azt, hogy miféle nagy úr lehet az ő kis fiából, hanem csak azt mondották, hogy *valami* lesz.

Meg is kérdezte *Lóditótól*:

— Mi az a valami?

Lóditó nagyot gondolt, de nem tudta megmondani. Hát elment a paphoz, aki a fiát keresztelte és megkérdezte attól, hogy mi az a valami?

Felelte a pap:

— A valami több, mint a semmi.

Hazament *Lóditó* és megmondotta a feleségének úgy, amint a paptól hallotta, Azt mondja:

— Már tudom mi az a valami!

Azt mondja a felesége:

— Nem a fejedből tudod, mástól kérdezted?

Rámondja *Lóditó*:

— Te sem tudod, mert mástól kérdezted. Én legelőször olyantól kérdeztem, aki tudta. De te olyantól kérdezted, aki nem is tudta.

Az asszony kíváncsi lett. Tudni akarta és meg is kérdezte tüstént, hogy:

— Hát mi az a valami?

Feleli *Lóditó* csendesen:

— Azt mondotta a pap, hogy a valami több, mint a semmi;

Lóditó felesége összecsapta a kezeit mérgében. Azért haragudott, hogy olyan kicsit tud a pap. És most annál komolyabban elhatározta, hogy püspököt nevel a fiából.

Nőtt a *Lóditó* gyerek. Az apja szorgalmasan keresett, Faragta a teknőket, fonta a kosarakat, nem szerette a cigányokat. A *Lóditó* fiúból csakugyan pap lett. De okos pap. Kedves pap. Széphangú pap. Gyorsan haladt és egyszer meghallotta a király az imádkozását, aztán rögtön püspököt csinált belőle.

Elvitték messzire *Lóditó* püspököt. Volt nagy kényelemben, rettentő gazdaságban, de a szülőit mégis látni akarta. El is küldött éretük a messzi vidékre, kis faluvégére. Hat lóval, hintóval hozták a fényes püspök szüleit.

Lóditó csak azt gondolta a fényes püspöki hintóban, hogy vajjon van-e *cigányvíz*, igazi *cigányvíz* a püspöknél? Amikor megérkeztek a gyönyörű püspöki palotában, hát az édesanya csodálkozott, bámult mindenféle csupán *Lóditót* nem érdekelte semmi a fényességből.

Ezt észrevette az ő kedves püspök fia, aztán félrehívta és sugva megkérdezé:

— Kedves *Lóditó* édesapám! Te nem tudsz csodálkozni ezeken a drágaságokon?

Azt mondja az öreg *Lóditó*:

— Ez nem drágaság édes gyermekem. Ez a gyémánt fényes, ragyog, de hideg. A *cigányvíz* meleg volt, az többet ért. Hát van-e *cigányvíz*?

Feleli a püspök:

— Van, de jobb mint a cigányvíz. Ha nem hiszed, jere fürödjünk meg!

Mondja örömmel *Lóditó*:

— Próbáljuk meg!

Hát meg is próbálták. Megfürödtek a püspök illatos gőzfürdőjében. Az öreg *Lóditónak* igen-igen tetszett. Hanem azt mondotta rá, hogy ez mégse *cigányvíz*.

Feleli a püspök:

— Jobb ez annál, mert ez gőz.

Azt mondja rá a vén *Lóditó dáde*:

— Érezem én, hogy jobb, mint az én hazámban a *cigányvíz*, de azért ne feledd el, hogy szép Cigányországban az igazi cigányvíz még a gőznél is jobb volt, mert azt nem közönséges gyehenna (tűz), hanem a gyehennák királya, a föld alatt uralkodó tüzek fejlődése adta Cigányországnak, a cigányoknak. Nem lesz a gőzből soha *cigányvíz*, mert nem is lehet.

És meghalt az öreg *Lóditó*. Azóta nincs egy cigány se, aki a *cigányvizet* igazán ismerte volna, de azóta igen barnafeketéek a cigányok. *Péterfy Tamás.*

APRÓSÁGOK.

Napoleon unokája heringkereskedő. A modern élet az ő gyakorlati erejével mind nagyobb hatással van az ugynevezett születési arisztokráciára s mind gyakrabban fordul elő, hogy a mágnás, aki eddig csak a pénzt tudta elkölteni, a vagyonának egy részét iparvállalatokba fekteti. De amit a Kaukázus mentéről jelentenek, az felülmúl minden eddig hallott dolgot. Egy valóságos herceg, valóságos heringkereskedőnek csapott fel. Napoleon Lajos herceg, a nagy Bonaparte Napoleonnak egyenes leszármazottja, akinek az orosz tengerpart mentén van gyönyörű kastélya, Skóciából 450 tonna heringet hozatott és ezt havonként állandósítani akarja, mert erősen hiszi, hogy az egész környéken a heringeket tőle fogják vásárolni. Változnak az idők s benne az emberek.

Ferenc József magyar nyelvtudása. Érdekes apróságot elevenítünk fel a királyról. A magyar koronázás 25-ik évi fordulóján ünnepi számot adott ki egy budapesti képes folyóirat. Az ünnepi számba a királytól is kért kéziratot a szerkesztő s a király ezt írta egy papirosra: „Bizalmam az ősi erénybe.” A szerkesztő zavarba jött, mert nem tudta mit tegyen. A hiányzó n betűt pótolni nem szabad, mert ez meghamisítása lenne a király kéziratának; az egész kéziratot mellőzni; tisztára lehetetlen, mert megsértené vele a királyt; hibásan kiadni a kéziratot: ez sem ajánlatos, mert a magyar közvéleményt kellemetlenül érintené, ha a király magyar írásában hibát látna. Nem maradt tehát más hátra, föl kellett valakit küldeni Bécsbe, hogy valamely udvari személyiséggel visszaadják a királynak a kéziratot a hiányzó betű pótlása végett. A király mosolygott, amikor a kéziratot átadták neki és ezt mondta:

— Tudom, hogy a modern magyar helyesírás szerint kellett volna a szó végébe egy n betű, de én régi helyesírás szerint írtam azt a szót.

Meg is mondta a király, hogy milyen könyvből írta ki valamikor az ismert jelmondatot s a budapesti küldött nagyon meg volt lepve, amikor hírét vette a király magyar nyelvtudásának.

Nagy hühó — egy vízcöppért. A felsőausztriai tartománygyűlés ülésén ugyancsak nagy hühó támadt — egy vízcöpp miatt. Alighogy megnyílt az ülés, Ebenhoch elnök nagy komolysággal ezt a szenációs kijelentést tette:

— Ép az imént közölték velem, hogy a karzatról leköptek egy képviselőre, ennél fogva ki fogom üríteni a karzatot. (A képviselők tapsolnak.) Kérem a karzatot kiüríteni. (Taps.)

Miután a karzaton ülők vonakodtak helyeiket elhagyni, a tartományi főnök még egyszer szólt:

— Kérem a karzatot kiürítését!

Mikor az utolsó ember is eltávozott a karzatról, folytatták az ülést. Egy negyedóra mulva a tartományi főnök jelentette, hogy a karzat kiürítésének következménykép egy hölgy jelent meg az ülésterem előtt és kijelentette, hogy sértő szándéka nem volt, hanem kalapjáról a hó a nagy melegben leolvadt és — a terembe csurgott. A vízcsöpp egy képviselő fejére esett, aki nagyon tulzottan fogta föl ezt a kis kalamitást. A karzatos erre újra megnyitották a közönség számára.

A hét nadrág. Különös rab várja most a deési büntető járásbírósnál az ítéletet. *Matska* Gyurinak hívják a szerencsétlent, aki az utolsó deési vásárra bejött számárháton és sok minden egyéb között vett magának egy nadrágot is. Be is pálinkázott és úgy bandokolt a megrakott számár mögött. A nadrágot egy darabig a kezében vitte, de utóbb meggémberekedtek az ujjai, s hogy zsebre tehesse a kezét, földobta a nadrágot a számár hátára, úgy hogy a két szára két oldalt lelógott. Lassan beesteledett, a pálinka is mindjobban hatott, mikor jó Matska Gyuri megbotlott valami szürfélében. Fölemeli, hát — uramiia — egy nadrág, egy vadonatúj nadrág. Kell ez a fiának, nagy a család. És földobta ezt is a számár hátára, a másik nadrág hegyibe. Csakhogy jó az Isten és segít a szegényen. Alig megy tovább, újra megbotlik, s ismét talál egy nadrágot. El is gondolta magában, hogy bizonyosan valami vásáros rosszul csomagolta be a holmiját s annak a szekeréről hullanak a nadrágok. Annál is inkább, mert alig dobta föl ezt a harmadikat, a másik kettő fölé, máris a negyedik nadrágot találta és így tovább, amíg hét nadrágja volt. Ebből már a kocsisnak is jutott. Mikor aztán a nyolcadik nadrág került eléje, ellökte a csizma orrával, hogy jusson hát másnak is. Így került a zsbóói határban álló csárda elé, ahol rémulve tapasztalta, hogy a számáron egyetlen egy nadrág sincs, holott hét volt. Tyűh, az áldóját! Bánatában nagyot ivott, amikor betoppant egy didergő oláh és pálinkát kért, — no meg egy nadrágot kínált megvételre mert hogy találta. Matska György egyszeribe tisztában volt vele, hogy ez az ő nadrágja, birokra is kelt érte, mert szép szóra nem adták, és meg is bicskázta a félig megfagyott mócot. Csendörök vitték Deésre, s most azon tűnődik, de sehogy sem érti, hogy az az egy nadrág hogyan csúszott le hétszer a számár hátáról.

KÉPÜNKHÖZ.

A beszélő madár. Papagály került a házhoz. Nosza körül fogják a beszélő madarat. Iluska vallatja, Piroska is kíváncsi a tudományára. És a madár szépen beszél. „Papa!” „Mama!” „Jó reggelt!” No, ezen sokat mulatnak Piroskáék.

Szótag-rejtvény.

— Lengyel Ferentől. —

Három szóból állok, hat tagocskát adok,
Legelső tagomban égi létra vagyok,
Koldus az: ki nem bír, bár országot birjon...
Gazdag: ki-e vagyok, bár rongyok közt háljon.
Második s harmadik tagommal éltetek,
Jó és balsorsodban egyként kecsegtetek.
Negyedik, ötödik, hatodik tagomat
Ha rosszul választod, úgy két érteményt ad.
Az első az orvos „recipére” írja,
Egészséges ember gyomra el nem bírja.
A második tagom szép cselekvést jelent,
A jószívű teszi, ha lát éhes ellent.
De dolgos állatját a szorgalmas gazda
Nehéz munkájáért szint’ így jutalmazza.
Külön, három szóban egy szép erény vagyok
Hogyha szivedben birsz: mennyországot adok.

Megfejtési határidő 1907. január hó 19.
A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
A „Független Ujság” 52. számában közölt talány megfejtése.

„Három a tánc, ha mondom!”

Helyesen fejtették meg: Ács Mariska, Renner Ida, Mezősi Franciska, Nagy Esztike, Kele István, Barabás Józsefné, Tóth István, Vajda Antal ifj., Papp Sándor ifj., Fekete Mihály, Verő Ferenc, Csontos András, Eleméri Ödön, Bordács István, Csinta Lajos, Mónos János, Simkó Péter, ifj., Vajda Ferenc, Habár János, Veres Pál, Nyiri János, Szócs István, Varga Mihály, Csekő Ferenc.
A sorshuzásnál Kele István nevének huztuk ki elsőnek kinek egy értékes regényt küldöttünk.

LEVELES SZEKRÉNY.

V. M. G. Mi nem tudunk semmi módot arra, hogy a szomszédot kényszeríteni lehessen, miszerint a fele kerítést ő csináltassa, lehet azonban, hogy van az önk falujában olyan községi szabályrendelet, amely erről intézkedik. Érdeklődjék iránta a község házában és tudakolja meg a jegyző úrtól. — **Szegedi.** A báznai disznó igen is hús-sertés, még pedig hazai fajta, amennyiben itt állították elő keresztesek által. Színe fekete és fehér foltos. Húsa izletes, de nem olyan sok húsa van mint az angol hússertéseknek. — **Szabó András.** Állatbetegséggel mindenkor az állatorvoshoz forduljon legelőbb, mert annak ott a helyes orvoslója. Levélben többet írunk a bajról és orvoslásáról. — **Nagy János.** Érdekes kérdését elküldöttük gazdasági szakemberünkhöz és a választ e helyen közelebről megadjuk.

Előfizettek az elmúlt héten:

Várady Menyhért, Verbánák Mátyás, Weisz János, Végh Ferenc, Virágh István, Vojnich Dávid, Volter József, Vörös József, Zathweczky Tamás, Zlatnyánczky Emil, Zsengellér Kálmán, Zsidai István, Zsengellér László, Zsiros Pál, Zsögön Zoltán, 51. Gazdakör, 19. Gazdasági egyesület, 19. Polg. olvasó kör. 3. Olvasó egyesület, 7. Népkör, 14. Hitelszövetkezet, 3. Függetlenségi kör, 4. Casinó, 1. Olvasó társulat, 1. Szegényegylet, 2. Munkásegylet, 3. Földmívelők szövetsége, 1. Gazdaköri elnökség, 1. Gazd. tanintézet, 1. Bérgazdaság, 1. Barátság kör, 1. Műgyesemi kör, Magy. Munkás és Cselédsegítő pénztár, M. G. O. E. Sz., Szabadszó szerk., Attila szerk., Orsz. Széchényi Szövetség, Hodza Milán, „Hangya” fogy. szöv., Néplap szerk., Agrária m. gépforg. r.-t., Magy. Mezőgazdák Szöv., Szabadság szerk., Kühne Ede, Magy. élelmiszer szállító r.-t., Vasuti és Hajózási Club, „Hungária r.-t.”, Magyar Néplap szerk., Alfa Separátor r.-t., Magy. Földmívelő szerk., Bácsmezei Napló szerk., Árvamegyei Hirlap szerk., Szövetkezés szerk., Földműves iskola 1., Szent-Ivány József, Rácz Lajos, Dudás Lukács, Samu Márton, Tatár János, Kovács Máté József, Áldott András, ifj. Kovács József, Juhász Máté, Kristóf Áron, Mészáros József, Futó Mihály, Kalló János, Dudás István, Sólyom Sándor.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárocsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárocsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1907 január 3.

Budapesti Központi Vásárocsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1.20 K., vidéki borjúhús 130—136 Kl., sertéshús 96—1.26 K., szalonna füstölt 120—140 K., szalonna, o vasztani való 1.22—1.32 K., háj 140—144 K., sertésszir 1.30—1.44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 0.92—1.92 K., hazai sonka 1.80—2.— K.

Baromfifélék: —.—.—.— K., rántani való csirke 1.40—2.— K., sütni való csirke 2.20—2.80 K., kacsa, hizott 7.—8.— K., lud, hizott 10.—16.— K., pulyka, hizott 7.—12.— K. páronkint. Vágott hizott liba 1.30—1.40 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1.20—2.40 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). Buza 13.90—15.75 K. Róz 12.50 K-tól 12.55 K-ig. Árpa 12.50 K-tól 12.60 K-ig, jobb minőségű — K-tól — K-ig. Zab 14.60—15.— K. Tengeri 12.50 K.

Pályázati hirdetések.

A magyar királyi államvasutak budapest-balparti üzletvezető-ségének 1907., illetőleg 1908. és 1909. években: 6000 kgr. kötélzsinór, 1000 kgr. kötélzsinór 2000 kgr. ólomzárzsinór vágatlan 1000 kgr. ólomzárzsinór vágott anyagra lesz szüksége, melyeknek biztosításra ezennel pályázatot hirdet. Az ajánlatok 1907. évi január hó 24 déli 12 óráig üzletvezetőségünk I. általános osztálya főnökének (VI. Teréz-körút 62 sz. I. emelet 5 ajtó) adandók át. A bántéppénz ugyanott a gyűjtőpénztárnál 1907. január hó 23 déli 12 óráig teendő be.

A részletes pályázati feltételek nem különben a megközelítőleg szükséges mennyiségről szerkesztett jegyzékek és ajánlati űrlapok valamennyi üzletvezetőségénél megtekinthetők. Üzletvezetőségünk általános osztályában (Teréz-körút 62 sz. I. emelet 9 ajtó.) pedig ezek ingyen megszerezhetők.

Budapest, 1906. december hó.

Az üzletvezetőzég.

(Utányomás nem díjaztatik.)

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

ifj. Kovács József Orosháza

Magyar házi-ipar. Magyar termények.
Söprűk, szatyorok, gyékények, bőrbocskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:

ifj. Kovács József Orosháza

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

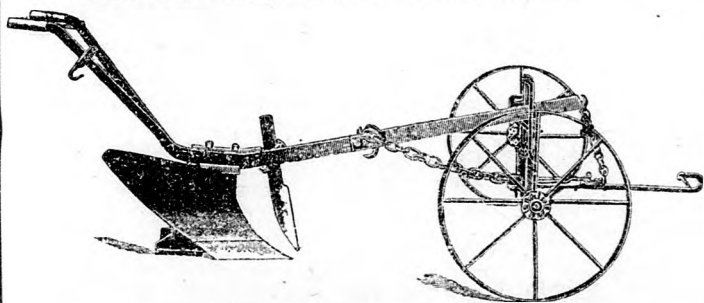
Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmivelés-ügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája

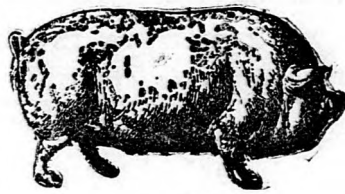
Budapest, V., Lipót-körút 7. sz.

Egyvasu egytetemes ekék
Két és több barázdás ekék



BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára

Magyarországi vezérképviselő **Szücs Zsigmond** Budapest, VI., Nagymező-u. 68.



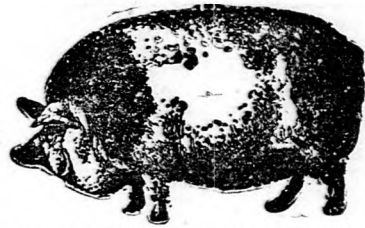
ÚRL REZSŐ

sertésbizományos

= BUDAPEST, =
Bévkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legnagyobb napi árakon értékesít.



Alfa-Separator
Részv.-Társaság



BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

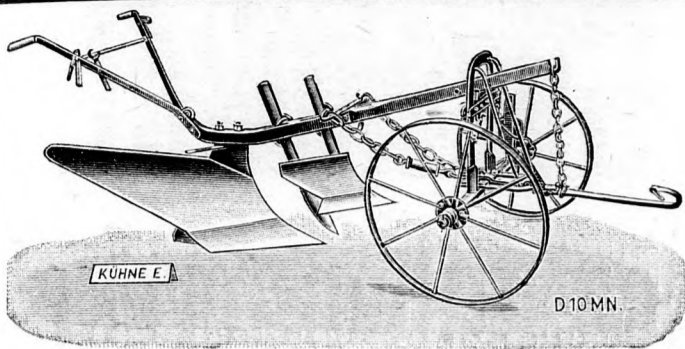
Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint **770** első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül **85000** darab.

Több mint **500,000** Alfa Laval
Separator az egész világon.

Minden részükben elsőrendű acélananyagból a leg-tökéletesebb szerkezettel

Tégelyacél-fejekkel, melyek eltörhetetlenségéért szavatosságot vállalnak. Különösen tartósnak bizonyult, háromréteges (compound) páncél acél-lemez kormánylapokkal, melyekre a legragadósabb föld sem tapad. Gondosan edzett, feltűnően hosszú ideig eltartó szántóvasakkal. — Figyelemre méltó újdonság: Bächer „D”-jegyű javított szerkezetű eketaligája teljesen pormentesen csukott agyakkal önműködő kenőszelenczével; közönséges eketaligák ellenében ötszörös tartósságot biztosítanak. Különlegességek rétművelő-eszközökben. Boronák, kapáló- és töltőgépek, porhanyítók, rögtörők. Árjegyzéket készséggel küldök.



Az őszi idényre: Egy- és kétvasu ekeket

(Újdonság: BIPPART-altalajeke).

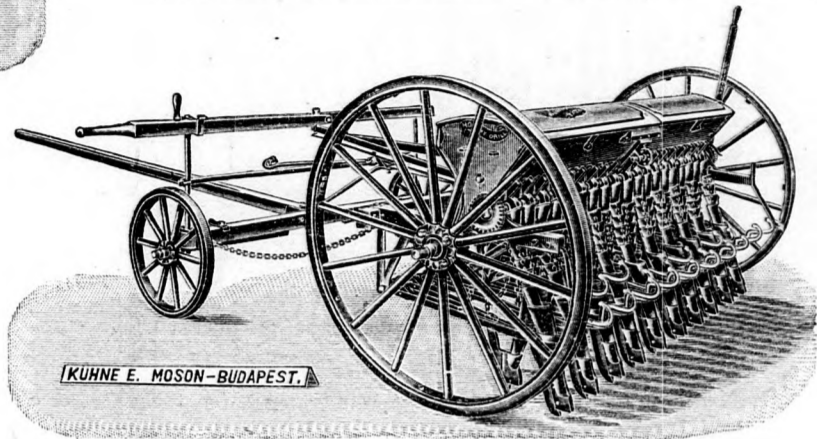
Sorvetőgépeket

és mindennemű mezőgazdasági gépeket szállít:

Kühne E. gépgyára

Mosonban.

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körút 57/a.



93247/906. szám.

Fenyő-tutajfa-eladás

(1000 köbméteres részletekben).

A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság irodájában 1907. évi januárius hó 22-én s szükség esetén folytatólag a következő napon délelőtt 10 órakor az 1907. év folyamán a bocskó-lonkói rakpartokra letutajozandó körülbelül 116,000 m³ fenyő haszonfának egyezer köbméteres részletekben és pedig a mezőháti 1—32-ik, a bogdán-fehértiszai 1—50-ik és a vaséri 1—34-ik számú részleteknek, összesen tehát 116 részletnek eladása iránt zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Minden egyezer köbméteres részlet külön-külön értékesítés tárgyát képezvén, csak azok az írásbeli ajánlatok vétetnek figyelembe, a melyekben külön-külön borítékban csak egy-egy — határozottan megnevezett számú — részletre tétellett ajánlat és amelyek a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtattak be az árverelő bizottsághoz, illetőleg a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatósághoz.

Az egyes részletek után bánompénz gyanánt készpénzben, vagy állampapirosokban egyezer korona teendő le, illetőleg az írásbeli ajánlathoz csatolandó.

Kikiáltási árak: a) a szálfára és rönköre m³-kint:

I. a 30 cm.-nél nagyobb középátm. 17 m.-nél hosszabb fáért:	tizenhét	(17) K	80 fill.
II. az ugyanoly vastag és 11.2—17 „ „ „	tizenhat	(16) „	70 „
III. „ „ „ 3.8—11 „ „ „	tizenöt	(15) „	60 „
IV. 26—30 cm. v. 17 m.-nél hosszabb „ „ „	tizenhat	(16) „	40 „
V. 26—30 „ „ 11.2—17 m. hosszú „ „ „	tizenöt	(15) „	20 „
VI. 26—30 „ „ 3.8—11 „ „ „	tizennégy	(14) „	— „
VII. 15—25 „ „ 17 m.-nél hosszabb „ „ „	tizenkettő	(12) „	80 „
VIII. 12—25 „ „ 17.2—17 m. hosszú „ „ „	tizenegy	(11) „	70 „
IX. 12—25 „ „ 3.8—11 „ „ „	tíz	(10) „	60 „

b) az apró anyagoknál darabonkint:

1. Kész evezőért	egy	(1) K	80 fill.
2. I-ső oszt. evezőrud 7.6 m. h. 10—11 cm. v.	egy	(1) „	60 „
3. II-od „ „ 7.6 „ „ 8—9 „ „ „	egy	(1) „	30 „
4. Dohányszárítórúd I. oszt. 10—12 m. h., 9—10 cm. v.	egy	(1) „	90 „
5. „ „ II. „ 10—12 „ „ 7—8 1/2 „ „ „	egy	(1) „	70 „
6. Kútostor 7—9 m. h., 6—7 cm. v.	—	„	60 „
7. Csákyarúd I. oszt. 4.5—8 m. h., 6 1/2—8 cm. v.	—	„	50 „
8. „ „ II. „ 4.5—8 „ „ 5—6 „ „ „	—	„	40 „
9. Komlórud 3—4 m. h.f 3—4 cm. v.	—	„	10 „
10. Fenyőheveder (új)	egy	(1) „	00 „
11. Fenyőheveder (használt)	—	„	60 „
12. Tutajszék	—	„	10 „

Az írásbeli ajánlatokban az ígért a kikiáltási árakkal szemben 0/0-okban fejezendő ki.

Az árverési és szerződési feltételek a magy. kir. földművelésügyi ministerium erdészeti segédhivatalában, a máramarosszigeti erdőigazgatóságban, a bustyaházai erdőhivatalban, valamint a két kerület valamennyi erdőgondnokságában és a bocskói faraktárgondnokságban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az árverési és szerződési feltételek ezen felül a következő városok, illetőleg községek előjárásaihoz is megküldettek: Tiszaujlak, Beregszász, Vásárosnamény, Tokaj, Tiszaluc, Tiszafüred, Tiszalök, Fegyvernek, Poroszló, Törökszentmiklós, Szolnok, Tiszaföldvár, Csongrád, Szentes. Hódmezővásárhely, Szeged, Makó, Törökkanizsa, Zenta, Óbecse, Törökbecse, Titel és Zimony.

Az írásbeli ajánlatokhoz használandó űrlapot a máramarosszigeti erdőigazgatóság a jelentkezőknek díjtalanul adják ki.

A m. kir. földművelésügyi miniszter.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek minden év folyamán
két sorozatban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál :



Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.
Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 19. szám, II. em.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.953,240 — kor.
Tartalékok	-----	601,263,93 kor.
	Összesen	2.554.503.93 kor.

1901. évi fölösleg	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg	59,782.25 kor.
1903. évi fölösleg	109,331.73 kor.
1904. évi fölösleg	72,438.23 kor.
1905. évi fölösleg	61,730.60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, szyszintén az
ember életére, különféle módokozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek
és az 1901. évi üzletfelesleg, vagy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva
volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfelesleg közzételési határozattal tartalékba he-
lyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérít-
ést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—3%-os
díjvisszatérítést en részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosított-
tak, kik 5—10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesítet-
nek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők
közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban
szépséggel szolgál az igazgatóság.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo-(auto)-typia, fametszet stb.
utján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithogra-
fiailag legszebben, legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Strassfurti kainitot,

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

tartalommal, továbbá

mindennemű egyéb

Műtrágyafélét, azonkívül

Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő

minőségben legolcsóbban
szállít a

**„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.